

SPONG, John Shelby: UN CRISTIANISME NOU PER A UN TEMPS NOU

A NEW CHRISTIANITY FOR A NEW WORLD.
Why Traditional Faith is Dying and How a New Faith Being Born.
Ed HarperOne. New York, 2002. (276 pag)

UN CRISTIANISMO NUEVO PARA UN MUNDO NUEVO.
Por qué la fe tradicional está muriendo y cómo una nueva fe está naciendo.
Editorial: Abya-Yala. Quito, 2011.

Resum lliure o "RESSENYA A FONTS" sobre el text original anglès
—Guillem Ramis i Moneñy—

*** Déu no és un ésser personal; ha de ser entès com a Fonament del Tot Ésser.** (pàgina XI)
Hi ha una realitat de Déu més enllà del teisme. (pàg. XXII)
Déu no és un ésser sobrenatural que ajuda un poble, però és real i amb ple significat. (pàg.3)
No té credibilitat avui un cristianisme com ha estat presentat tradicionalment. (pàg.8)

* Segons el teisme Déu és un ésser amb poder sobrenatural que es troba fora d'aquest món; hi apareix periòdicament per acomplir la seva voluntat, podent manifestar-se de forma miraculosa. (pàg. 21-22)

El teisme volgué definir Déu. Començà quan els humans es van fer conscients adonant-se que eren vulnerables i insignificants. (La consciència humana, juntament amb el llenguatge, sorgí a l'"homo sapiens" fa entre cinquanta mil i cent mil anys.) L'ésser humà actual, malgrat hagi superat moltes limitacions, pateix sovint la solitud i cerca el sentit de la vida, no servint-li ja l'antic teisme. (pàg.33)

* Actualment s'està morint el "déu teístic". El mite del teisme ha perdut la força, però la por i la manca de sentit segueixen actuals i augmenten. Abans d'iniciar un nou mite cal entendre com va néixer l'anterior i es pogué mantenir molts segles. Cal una clau per fer possible una nova fe, una forma de vida diferent i uns valors no sotmesos a les pautes de l'antic teisme. (pàg.35)

* La consciència dels primers humans evolucionà vers un millor coneixement d'ells mateixos i del sentit de la vida més enllà de les limitacions existents, sobretot la mort; els ajudà a fer-ho l'explicació teística que crearen. (pàg.38)

*** No fou revelació, sinó elaboració humana definir Déu de forma teística.** (pàg.45)

Se cercava una explicació a la vida. No s'admetia que tot acabàs; es volia una explicació de les forces naturals i del domini de la mort. S'anaren creant les divinitats naturals (els esperits), la deessa Mare, els déus sobrenaturals, el Déu etern, creador, omnipotent, just, bondadós. El teisme, com a definició de Déu, ha acompanyat els humans des de l'època de l'animisme fins al monoteisme modern. Va néixer com a mecanisme humà d'adaptació, creat per criatures autoconscients, angoixades pel sentit de la vida. Es volia tenir un aliat poderós que ajudàs la supervivència dels humans: déus, Déu. (pàg. 49)

I s'escolliren alguns humans que els representassin: rei, sacerdots. I finalment arribaren els llibres sagrats que expressaven decididament la voluntat dels seus déus: Torà, Bíblia, Evangelis, Alcorà... (pàg.50-52)

* Quan desapareix el teisme apareix l'alternativa de l'ateisme (negació de Déu), però igualment és possible una altra possibilitat: que entri la transcendència a la nostra vida i ens cridi més enllà de les limitacions de la nostra humanitat, no cap a un ésser extern (com feia el teisme), sinó vers el Fonament de Tot Ésser, transcendència que ens duu a una nova humanitat. Es tracta de descobrir el Fonament del Ser que puc trobar i conèixer dins el meu interior quan sorgeix com a consciència expandida. (pàg.54)

* Ha arribat el moment de crear quelcom nou; una nova forma d'afirmar l'autoconsciència com a valor i cercar dins ella el que es troba fora del temps, que és etern, real i autèntic. Tant de bo els sistemes religiosos del passat puguin oferir la possibilitat d'expandir en el futur la consciència per a una humanitat més elevada i més noble. Això s'ha de trobar dins la vida. (pàg.55)

* El llenguatge humà és limitat i incapaç d'atènyer adequadament els conceptes divins. (pàg.57)

El Déu teístic és creació humana. (pàg.58)

Cal avançar vers una maduresa espiritual i descobrir noves formes d'apropar-nos a Déu, tot cercant claus d'actuació en el nostre passat religiós. Èxode 20:4-6 ens diu que no ens podem fabricar imatges de Déu, Déu no habita en temples o altars, no hi ha paraules que puguin captar el què Déu és. (pàg. 59-61)

Els humans només amb analogia ens podem apropar a Déu. (pàg. 63)

* El deisme, diferent del teisme, és l'afirmació de Déu, però situat lluny, fora de la vida d'aquest món i sense cap relació amb ell. (pàg. 63)

El teisme, el deisme i l'ateisme fan una inadequada definició de Déu. Tampoc és correcte el panteisme: tot és Déu. (pàg. 64)

Més adient és parlar de panenteisme: en tot hi ha déu. És com l'anècdota d'un peix nadant dins el mar que pregunta a un altre peix: —*On puc trobar l'oceà?*. I l'altre peix li respon: —*Et trobes ja a l'oceà!* L'experiència de Déu és com nedar en un oceà etern d'amor. Les paraules manquen; el nom de "Déu" serveix de símbol de tot el que és immortal, invisible, sense temps... I l'amor és quelcom com les "petjades de Déu" (pàg. 71)

No puc veure Déu, però puc veure el lloc on Déu és: es troba en mi, és part de qui jo som i del que tu ets. Déu és amor i l'amor és Déu. (pàg.72)

* **Déu no és un ésser; és el mateix Ser. Déu és la font de la vida, la font de l'amor, la font del Ser. Déu es troba en l'acte de viure, d'estimar i de ser, anant més enllà dels límits de la nostra existència i atenyent la transcendència, l'alteritat i l'eternitat.** Així puc arribar a una presència transcendent que no puc deixar d'anomenar Déu. (pàg.73)

* Tenim l'experiència de nosaltres mateixos com a part del que és etern. Jo no estic separat d'aquest Déu. El meu ésser es troba expandit per aquesta experiència. Aquest Déu no s'identifica en doctrines, credos o tradicions i mai pot quedar reclòs per les paraules que intenten definir-lo. El Déu més enllà del teisme es troba més enllà de tot. I si Déu és el Fonament del Ser, aleshores el meu ser és part d'una realitat divina impossible d'evadir. Nosaltres som portadors de Déu, co-creadors, encarnació del que és Déu. (pàg.74-75)

* La mort del déu del teisme és una crida al creixement i a la maduració de la fe; hem de ser en el món portadors de Déu, font de vida, font d'amor i font de ser, la comunitat del poble a través del qual Déu és experimentat i per als cristians "el cos de Crist". (pàg.76)

Així s'arriba a un nou sentit de Déu, un Déu que no es troba fora de la vida, sinó en el seu mateix cor. (pàg. 77)

* Jo em definc a mi mateix com un creient joiós, apassionat i convençut de la realitat de Déu. (pàg. 77)

Tota deconstrucció suposa una reconstrucció. Si desfem la idea tradicional de Déu hem de poder arribar a un nou paradigma més ample i serè. (pàg. 81)

El camí de l'ésser humà és per sobreviure i per omplir-se també d'humanitat i del misteri de Déu. (pàg. 138)

Es pot arribar a Déu de molts diferents llocs; el Déu que és vida, amor i existència no pot quedar reclòs dins els límits de la meva tradició. (pàg. 146)

Déu no pot quedar tancar dins un sistema religiós. (pàg. 179)

* Déu és el Fonament del Ser i es troba en l'existència de tota cosa que viu; és la font de l'amor que es col·loca en l'amor present en cada criatura; és la font de la vida que crida tothom i arreu a la plenitud. (pàg. 184)

Com entendre "*Demanau i us serà donat*" de Mateu 7:7? (pàg. 186)

La persona que prega ha de descobrir la manera de viure sense necessitat d'un protector com reclama el teisme. (pàg. 191)

No existeix un pla diví prèviament assenyalat. (pàg. 192)

* Cal una nova definició de la pregària. S'ha d'entendre com a meditació o contemplació. Es tracta de ser més profundament la persona que som i esdevenir més capaç de donar-me jo mateix als altres; així es pot descobrir què significa ser completament humà: poder donar el meu ser a l'altre. (pàg. 193)

La pregària és una activitat individual i també és corporativa o col·lectiva. (pàg. 201)

* Déu ve una altra vegada al món en nosaltres i a través de nosaltres. (pàg. 194)

Es tracta de trobar la presència d'un Déu que ens possibilita, tot i la debilitat de la nostra humanitat, experimentar viure plenament, estimar amplament i entrar amb coratge dins les profunditats del ser. (pàg. 195)

* Només intent canviar-me a mi mateix. Jo esper passar els meus dies treballant per l'expansió de la vida, per la plenitud de l'amor i per l'eixamplament de l'existència; això és fer el treball de Déu (pàg. 198)

El Déu que reconec és el Déu revelat en cada i tota persona. Aquest Déu em crida constantment en Jesús de Nazaret a ser l'encarnació del seu amor i el testimoni de la seva actuació. Al mateix temps som un amant dels altres i som estimat pels altres. (pàg. 199)

Déu està en mi; Déu està en tu, reconciliant, guarint, restaurant, donant plenitud. (pàg. 200)

"Déu és amor i qui viu en l'amor viu en déu" (I Joan 4:16) (pàg. 229)

* Els humans són criatures on troba referència el Fonament del Ser, la font de la vida i la font de l'amor. (pàg. 230)

Déu no és una persona: Déu no és un ésser. Déu és el mateix Ser, el mateix Existir. (pàg. 236)

Els humans no podem conèixer Déu; només el podem experimentar. De cap manera podem dir que Déu sigui algú o alguna cosa. Quan parlem de Déu, només podem anomenar l'experiència tinguda de res i comparar-la a "com si fos tal cosa, tal altra. (pàg. 237-238)

* Déu, que no és una persona, sinó la font del poder que fa sorgir la personalitat; no és un ésser, sinó el Fonament de l'Ésser, la font de la qual tot surt. (pàg. 240)

La glòria del cel és la capacitat de compartir l'eternitat de Déu, ell que és la font de la vida i de l'amor i el Fonament del Ser. (pàg. 243)

La minoria de gent que vegi, respongui i es mogui cap a una nova reforma serà el llevat dins la massa, la sal dins la sopa, la llum dins la fosca. Serà la font de nova vida que nodrirà petites comunitats de fe dins la gran Església. Aquestes comunitats són avui presents com a petits signes d'esperança. (pàg. 244)

* Existeix una sola humanitat plena de Déu, tot i que sigui diversa, i les comunitats de fe sorgiran des de l'interior de les actuals estructures. L'Església que en sortirà es recolzarà en l'experiència de la gent i no en els desitjos d'una jerarquia. (pàg. 245)

Sigui benvinguda la reforma per tal que els nostres néts puguin dir: "Déu és una realitat i Jesús és el camí que hi pot conduir". (pàg. 246)